

NEDERLANDEN

Bureau voor de Industriële Eigendom

This is to declare that in the Netherlands on October 27, 1999 under No. 1013404, in the name of:

DSM N.V.

in Heerlen

a patent application was filed for:

"Werkwijze voor de bereiding van een dipeptide en tussenproduct in een dergelijke werkwijze", ("Process for the preparation of a dipeptide and intermediate product in such a process") and that the documents attached hereto correspond with the originally filed documents.

Rijswijk, February 22, 2002.

In the name of the president of the Netherlands Industrial Property Office

N.A. Oudhof

UITTREKSEL

Werkwijze voor de bereiding van een N-

- formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide waarbij
 N-formyl L-leucine wordt gekoppeld met L-tert.-leucineN-methylamide in aanwezigheid van een
 activeringsmiddel. Bij voorkeur wordt L-tert.-leucineN-methylamide met een enantiomere overmaat groter dan
 98% en N-formyl-L-leucine met een enantiomere overmaat
 groter dan 98% toegepast. Desgewenst wordt het
 verkregen dipeptide vervolgens gedeformyleerd en wordt
 het verkregen N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-Nmethylamide of het L-leucyl-L-tert.-leucine-N-
- methylamide nog onderworpen aan een of meerdere kristallisaties.

De uitvinding betreft tevens het N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide, en de toepassing van N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide in de bereiding van farmaceutica.

- 1 -

PN 3956

WERKWIJZE VOOR DE BEREIDING VAN EEN DIPEPTIDE EN TUSSENPRODUCT IN EEN DERGELIJKE WERKWIJZE

De uitvinding betreft een werkwijze voor de bereiding van dipeptide met formule 1

10

15

20

25

30

5

waarin G een beschermgroep voorstelt waarbij N-beschermd L-leucine wordt gekoppeld met L-tert.-leucine-N-methylamide in aanwezigheid van een activeringsmiddel.

Uit WO-A-96/11209 is een dergelijke werkwijze bekend waarbij N-(1,1-dimethylethoxy) carbonyl-L-leucine en L-tert.-leucine-N-methylamide worden gekoppeld.

Nadeel van de bekende werkwijze is dat hierin dure beschermgroepen worden gebruikt, waardoor het proces commercieel minder aantrekkelijk is. De uitvinding voorziet nu in een commercieel aantrekkelijke route voor de bereiding van bovengenoemd tussenproduct in de bereiding van bijvoorbeeld de farmaceutica als beschreven in WO-A-96/11209.

Dit wordt volgens de uitvinding bereikt door als beschermgroep een formylgroep toe te passen.

Dipeptide koppelingen waarbij twee aminozuren worden gekoppeld zijn algemeen bekend en

uitvoerig beschreven in de literatuur. Bij deze koppelingen reageert de geactiveerde zuurgroep van het uiteindelijk N-terminale aminozuur met de aminogroep van het uiteindelijk C-terminaal aminozuur of

- aminozuur-derivaat. Daarbij wordt de aminogroep van het uiteindelijk N-terminale aminozuur beschermd met behulp van een beschermgroep. In de werkwijze volgens de uitvinding worden twee enantiomeer verrijkte aminozuren gekoppeld. De enantiomere overmaat van de enantiomeer
- 10 verrijkte aminozuren is bij voorkeur groter dan 80%, in het bijzonder groter dan 90%, meer in het bijzonder groter dan 98%. Het is bekend dat bij de koppeling van de aminozuren racemisatie van het N-terminale aminozuur kan optreden. Dit is met name het geval wanneer een
- 15 formyl-beschermgroep wordt toegepast, zoals bijvoorbeeld beschreven in de handboeken Houben-Weyl, Band 15/1 (1974), blz. 166, en The Peptides, Academic Press 1979, Volume 1, blz. 279. Bijgevolg worden formyl-beschermgroepen bij een koppeling van
- 20 enantiomeer verrijkte aminozuren niet overwogen. Aanvraagster heeft nu gevonden dat bij de koppeling volgens de uitvinding, waarbij een formylgroep als beschermgroep wordt toegepast, geen of slechts weinig racemisatie optreedt. Bovendien heeft aanvraagster
- gevonden dat mocht er racemisatie optreden, juist dit 25 koppelingsproduct volgens de uitvinding, bijzonder goed via kristallisatie kan worden verrijkt in de gewenste diastereomere vorm.

Een bijkomend voordeel van de werkwijze 30 volgens de uitvinding is dat in de werkwijze goedkope activeringsmiddelen kunnen worden toegepast.

Het N-formyl-L-leucine dat wordt toegepast in de werkwijze volgens de uitvinding kan bijvoorbeeld op bekende wijze worden bereid door L-leucine in

20

contact te brengen met mierezuur en bijvoorbeeld een anhydride. Bij voorkeur wordt azijnzuuranhydride toegepast.

Het L-tert.-leucine-N-methylamide kan bijvoorbeeld worden bereid uit L-tert.-leucine via de omzetting van L-tert.-leucine en fosgeen in L-tert.-leucine-N-carboxyanhydride, dat vervolgens met behulp van N-methylamine wordt omgezet in L-tert.-leucine-N-methylamide.

In de werkwijze volgens de uitvinding wordt het N-formyl-L-leucine geactiveerd met behulp van een activeringsmiddel, bij voorkeur een sterisch gehinderd zuurchloride of een alkylchloorformiaat, en een base. Dergelijke activeringstappen zijn algemeen bekend en worden veel toegepast in peptidekoppelingen. De toe te passen basen zijn dan ook bij voorkeur de bekende basen die in deze activeringstappen worden toegepast, waarbij weinig racemisatie optreedt. Bij voorkeur wordt als base N-methylmorfoline toegepast.

De temperatuur waarbij de activering wordt uitgevoerd is niet bijzonder kritisch en ligt in de praktijk veelal tussen -30°C en +30°C, bij voorkeur tussen -20°C en +10°C.

Desgewenst wordt de activering uitgevoerd
in een, bij voorkeur in het reactiemengsel inert,
oplosmiddel. Geschikte oplosmiddelen zijn bijvoorbeeld
esters, in het bijzonder ethylacetaat, isopropylacetaat
en isobutylacetaat, ethers, in het bijzonder
tetrahydrofuraan (THF), methyl-tert.-butylether (MTBE)
en dioxaan, en nitrillen, in het bijzonder acetonitril.

Vervolgens wordt de koppeling uitgevoerd. Hiertoe wordt het geactiveerde N-formyl-L-leucine in contact gebracht met het L-tert.-leucine-N-methylamide.

15

Bij voorkeur wordt daarbij een oplossing van L-tert.-leucine-N-methylamide toegepast.

Voor de temperatuur waarbij de koppeling plaatsvindt geldt in principe hetzelfde als voor de temperatuur waarbij de activering wordt uitgevoerd. Bij voorkeur is de koppelingstemperatuur ongeveer gelijk aan de activeringstemperatuur. Geschikte oplosmiddelen voor het L-tert.-leucine-N-methylamide zijn bijvoorbeeld alcoholen, in het bijzonder methanol,

ethanol en isopropanol, esters, in het bijzonder ethylacetaat, isopropylacetaat en isobutylacetaat, ethers, in het bijzonder THF, MTBE en dioxaan.

Het verkregen N-formyl-L-leucyl-L-tert.leucine-N-methylamide kan vervolgens op algemeen
bekende wijze worden gedeformyleerd, bijvoorbeeld in
zuur milieu. De deformylering kan bijvoorbeeld worden
uitgevoerd in waterig milieu, in water/alcohol mengsels
of in een twee-fasen systeem.

De temperatuur waarbij de deformylering 20 wordt uitgevoerd ligt bijvoorbeeld tussen 20°C en 110°C, bij voorkeur tussen 40°C en 80°C.

Het verkregen N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide of L-leucyl-L-tert -leucine-N-methylamide kan desgewenst worden gezuiverd,

bijvoorbeeld door het te onderwerpen aan een kristallisatie. Verrassenderwijze is gebieken dat door de kristallisatie de enantiomere overmaat van het Nterminale aminozuur in het al dan niet beschermde dipeptide kan worden verhoogd in die gevallen waarin bij de peptidekoppeling racemisatie is opgetreden.

Geschikte oplosmiddelen die bij de kristallisatie kunnen worden toegepast zijn bijvoorbeeld, koolwaterstoffen, in het bijzonder

15

heptaan en hexaan; esters, in het bijzonder isopropylacetaat, isobutylacetaat en ethylacetaat; ethers, in het bijzonder MTBE; alcoholen, in het bijzonder methanol, ethanol, isopropanol en butanol; of mengsels daarvan. Een geschikt mengsel van oplosmiddelen is bijvoorbeeld een mengsel van heptaan en isopropylacetaat toegepast.

De temperatuur waarbij de kristallisatie wordt uitgevoerd is niet bijzonder kritisch en is

voornamelijk afhankelijk van de fysische parameters van het gekozen oplosmiddel, in het bijzonder het kookpunt. In de praktijk zal de kristallisatie veelal bij een temperatuur tussen 20°C en 100°C worden uitgevoerd.

Afhankelijk van de exacte uitvoeringsvorm van de peptidekoppeling, kan het van voordeel zijn om het verkregen tussenproduct N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide te isoleren via bijvoorbeeld extractie of kristallisatie.

Het verkregen L-leucyl-L-tert.-leucine-Nmethylamide kan bijvoorbeeld worden toegepast in de 20 bereiding van farmaceutica, bijvoorbeeld de N- $(\alpha$ eventueel gesubstitueerd mercaptocarboxyl)-L-leucyl-Ltert.-leucine-N-methylamide verbindingen zoals beschreven in WO-A-96/11209 en WO-A-97/12902. De α -25 eventueel gesubstitueerde mercaptocarbox/lgroep staat hier bijvoorbeeld voor een groep met formule R₁S-C(R₂) -C(0) - waarin R_1 staat voor H of R_3C0 waarin R_3 een C_{1-4} alkyl, $(C_{1-6} \text{ alkyl}) \text{ aryl-}, (C_{1-6} \text{ alkyl}) \text{ hete::oaryl-}, C_{3-6}$ cycloalkyl-, (C3-6 cycloalkyl)C1-4 alkyl-, C2-6 alkenyl-, 30 (C₂₋₆ alkenyl)aryl-, aryl- of heteroarylgroep is; en R₂ staat voor H of een C1-4 alkyl-C(0)-A- of C1-4 alkyl-NH-C(O)-A-groep waarin A staat voor

- 6 -

$$(O)p \qquad (O)p \qquad$$

p en q zijn elk onafhankelijk 0 of 1 $R_4 = H$ of een $C_{\lambda-6}$ alkylgroep (elke R_4 onafhankelijk van de andere)

Y en Z zijn elk onafhankelijk H of $(C_{0-4}$ alkyl) R_5 waarin R_5 is NHR₄, N(R₄)₂ (R₄ elk onafhankelijk), COOR₄, CONHR₄, NHCO₂R₄, NHSO₂R₄ of NHCOR₄ en

W is O, $S(O)_m$ met m = 0,1 of 2, of NR_6

10 $R_6 = H$, C_{1-4} alkyl, COR_7 , CO_2R_7 , $CONHR_7$ of SO_2R_7 $R_7 = H$, C_{1-4} alkyl, aryl, heteroaryl, $(C_{1-4}$ alkyl) aryl of $(C_{1-4}$ alkyl) heteroaryl.

R en S zijn elk onafhankelijk CH of N.

Deze verbindingen kunnen op bekende wijze worden bereid door bijvoorbeeld een al dan niet gesubstitueerd α-mercaptocarbonzuur te activeren en te koppelen met het volgens de uitvinding verkregen dipeptide L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide gebruikmakend van klassieke peptide koppelingstechnieken, zoals bijvoorbeeld

20 beschreven in WO-A-96/11209 en WO-A-97/12902.

De uitvinding zal nu verder worden toegelicht aan de hand van voorbeelden, zonder evenwel daardoor te worden beperkt.

Voorbeeld I -

5

10

15

30

Bereiding van N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide uit N-formyl-L-leucine en L-tert.-leucine-N-methylamide

Aan een oplossing van N-formyl-L-leucine

(8,0 gram, 50 mmol) in tetrahydrofuraan (125 ml) werd

onder stikstof bij -18 °C isobutylchloorformiaat (6,5

gram, 48 mmol) gedoseerd. Vervolgens werd N
methylmorfoline (4,8 gram, 48 mmol) toegedruppeld in

een zodanig tempo dat de temperatuur < -15 °C bleef. Er

onstond een neerslag.

Na 15 minuten naroeren werd een oplossing van L-tert.-leucine-N-methylamide (6,5 gram, 45 mmol) in tetrahydrofuraan (50 ml) gedoseerd zodanig dat de temperatuur < -15 °C bleef. Vervolgens werd 1 uur nageroerd bij -18 °C.

Het reactiemengsel werd verwarmd tot 0° C en bij deze temparatuur werd water toegevoegd (100 gram). Hierna werd onder vacuum THF afgedestilleerd.

Isopropylacetaat (75 ml) werd toegevoegd en het reactiemengsel werd op pH=1,5 gebracht met zoutzuur. Na lagen scheiden werd de waterfase tweemaal geëxtraheerd met respectievelijk 50 en 35 ml isopropylacetaat. De verzamelde organische fases werden vervolgens gewassen met 50 en 25 ml verzadigde natriumbicarbenaat oplossing en tenslotte met 25 ml water. De organische fase werd vervolgens onder vacuum ingedampt.

N-methylamide verkregen in goede opbrengst, en met een e.e. (L-leucine fragment) van 99 % (HPLC)

- 8 -

Voorbeeld II -

Bereiding van L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide uit N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide

11,7 g (41 mmol) N-formyl-L-leucyl-L-tert.-

- 5 leucine-N-methylamide (zie voorbeeld I) werd gesuspendeerd in 1M HCl (100 ml) en verwarmd naar 40 °C. Na 18 uur roeren bij deze temperatuur (alles ging in oplossing) werd afgekoeld naar kamertemperatuur en éénmaal geëxtraheerd met 50 ml isopropylacetaat. Na
- lagen scheiden werd de pH van de waterfase met 50 %-ige natronloog oplossing naar 10 gebracht. Er werd twee maal geëxtraheerd met isopropylacetaat (75 ml). De verzamelde organische fases werden onder vacuüm ingedampt.
- Residu werd gesuspendeerd in heptaan

 (75 ml) en verwarmd tot 65 °C. Er werd zeveel
 isopropylacetaat toegevoegd tot alles net oploste. Na
 kristallisatie door middel van afkoelen naar
 kamertemperatuur en filtreren werd twee maal gewassen

 20 met heptaan (25 ml) en het materiaal gedroogd.
 - L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide werd in geode opbrengst verkregen met een

Zuiverheid = >98% (HPLC)

e.e. (L-leucine fragment) van 99 % (HPLC)

15

20

25

- 9 -

Voorbeeld III-

Bereiding van N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide uit N-formyl-L-leucine en L-tert.-leucine-N-methylamide

Aan een suspensie van N-formyl-L-leucine (15,9 gram, 100 mmol) in isopropylacetaat (85ml) werd onder stikstof bij -15 °C isobutylchloorformiaat (12,3 gram, 90 mmol) gedoseerd. Vervolgens werd N-

methylmorfoline (9,1 gram, 90 mmol) in isopropylacetaat

10 (25 ml) toegedruppeld in een zodanig tempo dat de

temperatuur < -10 °C bleef.

Na 90 minuten naroeren werd de gevormde suspensie gedoseerd aan een gekoelde oplossing van L-tert.-leucine-N-methylamide (13,0 gram, 90 mmol) in methanol (65 ml) zodanig dat de temperatuur < -10 °C bleef. Vervolgens werd 30 minuten nageroerd bij -10 °C.

Het reactiemengsel werd verwarmd tot kamertemperatuur en bij deze temparatuur 2 uur nageroerd. Aan het reactiemengsel werd 100 ml water toegevoegd en m.b.v. 37%-ige waterige zoutzuuroplossing werd de pH naar 1,0 gebracht. Na lagen scheiden werd de waterfase nagewassen met 2 maal 75 ml isopropylacetaat. De verzamelde organische fases werden vervolgens gewassen met respectievelijk 100 en 50 ml verzadigde natriumbicarbonaat oplossing.

De organische fase werd vervolgens onder vacuum ingedampt. Er werd N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide verkregen met een e.e. (L-leucine fragment) van 98 % (HPLC).

- 10 -

Voorbeeld IV

Bereiding van N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide uit N-formyl-L-leucine en L-tert.-leucine-N-methylamide

N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-Nmethylamide werd bereid zoals beschreven in voorbeeld
III. Alleen bij temperaturen tussen 0-5 °C.
Er werd N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide verkregen met een e.e. (L-leucine fragment) van
10 86 % (HPLC).

Voorbeeld V

Bereiding van L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide uit N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide

Het materiaal verkregen in voorbeeld IV werd behandeld zoals beschreven in voorbeeld II.

Er werd L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide verkregen met een e.e. (L-leucine fragment) van 95 % (HPLC).

- 11 -

CONCLUSIES

1. Werkwijze voor de bereiding van dipeptide met formule 1

5

10

15

25

waarin G een beschermgroep voorstelt
waarbij N-beschermd L-leucine wordt gekoppeld met
L-tert.-leucine-N-methylamide in aanwezigheid van
een activeringsmiddel, met het kenmerk, dat als
beschermgroep een formylgroep wordt toegepast.

- Werkwijze volgens conclusie 1 of 2 waarin het Ltert.-leucine-N-methylamide een enantiomere overmaat groter dan 98% heeft.
- Werkwijze volgens conclusie 1 of 2 waarin het Nformyl-L-leucine een enantiomere overmaat groter dan 98% heeft.
- Werkwijze volgens een der conclusies 1-3 waarin
 het verkregen N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide vervolgens wordt onderworpen aan een of meerdere kristallisaties.
 - 5. Werkwijze volgens een der conclusies 1-4, waarin het verkregen dipeptide vervolgens wordt gedeformyleerd.
 - 6. Werkwijze volgens conclusie 5 waarin het verkregen L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide vervolgens wordt onderworpen aan een of meerdeze

20

kristallisaties.

- 7. Werkwijze volgens conclusie 5 of 6, waarin het Lleucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide vervolgens wordt gekoppeld met een al dan niet gesubstitueerd α -mercaptocarbonzuur tot het overeenkomstige N- α eventueel gesubstitueerd mercaptocarboxyl-L
 - leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide.
- 8. N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide.
- N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methyl-amide
- 10 met een enantiomere overmaat van het N-terminale aminozuur in het dipeptide van meer dan 80%.
 - N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methyl-amide 10. met een enantiomere overmaat van het N-terminale aminozuur in het dipeptide van meer dan 98%.
- 15 11. N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methyl-amide volgens conclusie 9 of 10 met een diastereomere overmaat van meer dan 80%.
 - 12. N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide volgens conclusie 11 met een diastereomere overmaat van meer dan 98%.
 - 13. Toepassing van N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide volgens een der conclusies 8-12 in de bereiding van farmaceutica.

kristallisaties.

20

UITTREKSEL

Werkwijze voor de bereiding van een Nformyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide waarbij
N-formyl L-leucine wordt gekoppeld met L-tert.-leucineN-methylamide in aanwezigheid van een
activeringsmiddel. Bij voorkeur wordt L-tert.-leucineN-methylamide met een enantiomere overmaat groter dan
98% en N-formyl-L-leucine met een enantiomere overmaat
groter dan 98% toegepast. Desgewenst wordt het
verkregen dipeptide vervolgens gedeformyleerd en wordt
het verkregen N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-Nmethylamide of het L-leucyl-L-tert.-leucine-Nmethylamide nog onderworpen aan een of meerdere

De uitvinding betreft tevens het N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide, en de toepassing van N-formyl-L-leucyl-L-tert.-leucine-N-methylamide in de bereiding van farmaceutica.